

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ непервної освіти і туризму
М.М.Куласць
1 вересня 2019р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
протокол № 15 від 28 травня 2019р.
завідувач кафедри
С.О.Білан

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»

спеціальність 242 «Туризм»

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Розробник: кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних
відносин і суспільних наук Лановіюк Л.П.

2019

1. Опис навчальної дисципліни

Історія української культури

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	24 – сфера обслуговування	
Спеціальність	242 – туризм	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні заняття	-	
Семінарські заняття	15 год.	
Самостійна робота	45 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2,5 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечення розуміння явищ традиційно-культурної спадщини українського народу та їх висвітлення в світовому контексті, а також систематизація послідовності культурного розвитку, ознайомлення з художніми особливостями кожної епохи, її мистецькими пам'ятками, видатними постатями.

Основними **завданнями** курсу є: вивчення сутності, теорії та методології історії культури як науки; розвиток здібностей аналізу джерел та літератури з питань формування та еволюції української культури через призму національно-культурного відродження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти **компетентностями:**

загальними:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК3. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК6. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел

ЗК7. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань

ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді

фаховими:

ФК1. Знання та розуміння предметної області своєї професії

ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

ФК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Програмні результати навчання:

знати: основні теоретичні аспекти культури; основні етапи української культури у їхній хронологічній послідовності та характерні особливості кожного зокрема; стилі, властиві культурним епохам, їхні риси; історичний контекст культурних епох та явищ; провідних діячів української культури та мистецтва, їхні найважливіші твори та здобутки; концепції формування і розвитку українського етносу та найбільш характерні риси взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави; особливості історико-етнографічного районування України; закономірності розвитку основних галузей господарства та матеріальної і духовної культури українців; історію формування та діяльності культурологічних організацій українського народу; визначальні тенденції розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу;

вміти: визначати періоди, закономірності формування української культури, а також особливості сучасного культурного розвитку українського суспільства та його перспективу; вільно орієнтуватися в особливостях різних етапів національної культури; впроваджувати традиційно-культурні норми поведінки українського народу у сучасну практику; враховувати естетичні та етичні цінності культурної спадщини українського народу при здійсненні професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТАРОДАВНЯ ТА СЕРЕДНЬОВІЧНА ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ЛЕКЦІЯ І: ВСТУП. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРИ

План:

1. Предмет, завдання, методологічні принципи та джерела вивчення історії української культури. Культурно-історичні епохи та періодизація розвитку української культури.
2. Історіографія досліджень української культури.
3. Феномен української національної культури.

Поняття і сутність культури, її структура, функції, закономірності розвитку. Еволюція уявлень про культуру.

Українська культура як цілісна система. Історіографія досліджень української культури. Критичний аналіз класичних та сучасних концепцій культури, особливості концептуальних підходів українських вчених. Проблема етногенезу українців у вітчизняній та зарубіжній історіографії.

Національна специфіка та загальнолюдська універсальність української культури. Феномен української національної культури. Передумови формування українського етносу та культурних універсалій українців. Мовні та психологічні особливості українців, українська ментальність та національний характер.

Історико-етнографічне районування України та його вплив на культуру. Культурно-історичні епохи та періодизація розвитку української культури.

ЛЕКЦІЯ II: СТАРОДАВНЯ КУЛЬТУРА СХІДНИХ СЛОВ'ЯН ДОХРИСТИЯНСЬКОЇ ДОБИ

План:

1. Основні етапи розвитку старослов'янської культури.
2. Побут, звичаї, релігійні вірування та міфологія східнослов'янських племен.
3. Культурні зв'язки східних слов'ян із зовнішнім світом.

Найдавніші культури на теренах України. Концепції етногенезу слов'ян. Джерела вивчення культури стародавніх слов'ян. Основні етапи розвитку старослов'янської культури. Велике розселення слов'ян. Побут, звичаї, релігійні вірування та міфологія східнослов'янських племен. Землеробська та скотарська культура. Реміснича та побутова культура. Виникнення мистецтва, мистецькі набутки слов'ян. Народна творчість. Особливості писемності. Античні історики про слов'ян та їх культуру. Східнослов'янські архітектурні споруди та пам'ятки живопису на території України. Культурні зв'язки східних слов'ян із зовнішнім світом.

ЛЕКЦІЯ III: КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК РУСІ-УКРАЇНИ В КНЯЖУ ДОБУ

План:

1. Прийняття християнства. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі.
2. Розвиток матеріальної культури.
3. Культурно-політичні взаємозв'язки князівств середньовічної Русі.

Витоки та історичні передумови формування середньовічної культури, її загальні риси та особливості розвитку. Домінування християнської теології у свідомості. Роль і місце релігії у розвитку моралі, мистецтва, науки. Соціально-політична ситуація Київської Русі, становлення і розвиток її державності. Розвиток міст. Прийняття християнства. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі. Монастирі. Освіта. Кирило та Мефодій. Школи. Бібліотеки. Книжна справа. Найдавніші літописи. Культова та палацова архітектура. Софіївський собор, Десятинна церква. Фрески та мозаїка. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури. Пам'ятки літератури ("Повчання" Володимира Мономаха, "Слово о полку Ігоревім"). Характерні риси та особливості розвитку

культури Київської Русі. Основні осередки культурного життя. Ткацтво, килимарство та вишивка. Культурно-політичні взаємозв'язки князівств середньовічної Русі. Вплив Київської Русі на розвиток культури сусідніх країн. Русь-Україна в перспективі „Захід-Схід”.

ЛЕКЦІЯ IV: КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В XIV – I ПОЛ. XVII СТ.

План:

1. Гуманістичні ідеї Західноєвропейського Відродження в Україні.
2. Діяльність братств та братських шкіл, їх загальнокультурне значення. Розвиток науки.
3. Тенденції розвитку мистецтва.

Соціально-політичне і культурно-релігійне становище українських земель у складі Литви, Польщі, Угорщини, Молдавії, Кримського ханства, Османської імперії та Московського царства. Українська культура як невід'ємна складова частина загально історичного процесу. Вплив і поширення гуманістичних ідей Західноєвропейського Відродження в Україні. Поширення діяльності українських гуманістів на європейські країни. Ствердження ренесансно-реформаційного характеру та традицій української культури в процесі формування національної самосвідомості українського народу. Контрреформація в Україні.

Поширення освіти серед населення. Перші слов'янські книгодрукарі (Ш. Фіоль, Б. Вукович, Ф. Скорина). Іван Федоров – український першодрукар (“Апостол”, Острозька Біблія та ін.). Церковно-літературні твори. Пересопницьке Євангеліє. Короткий Київський літопис. Розвиток науки, видання букварів, граматик. Діяльність братств та братських шкіл, їх загальнокультурне значення. Виникнення, генеза, світоглядне спрямування полемічної літератури: науково-теологічні трактати, історико-політичні памфлети, відкриті листи, послання-диспути. Гуманістичні ідеї в літературному житті. Розвиток науки: природничі науки, технічні знання, класична і слов'янська філологія, історичні знання. Юриспруденція, філософія і теологія. Містичний неоплатонізм. Школи вокальної музики, церковного співу. Кобзарі та бандуристи. Розвиток театру і драматургії. Пошуки шкільного театру. Народно-ярмарковий театр: містерії, фарси, інтермедії. Вертеп.

ЛЕКЦІЯ V: КОЗАЦТВО ЯК ЯВИЩЕ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

План:

1. Стародавні елементи традиційної культури українського козацтва.
2. Культура українського козацтва як прояв мілітарної традиції індоєвропейців.
3. Українське козацтво і православ'я.

Історичні витоки українського лицарства. Стародавні елементи традиційної культури українського козацтва. Культура українського козацтва як прояв мілітарної традиції індоєвропейців: тюркські та західноєвропейські впливи. Вплив козацтва на формування загальноукраїнських демократичних культурних ознак. Українська козацька культура як державотворче явище. Козацькі традиції правотворення. Риси духовності, віра, мораль, освіта та виховання козацтва.

Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Кобзарі як співці козацько-лицарської слави, їх вплив на формування національної свідомості українського народу. Народні думи, історичні пісні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ

ЛЕКЦІЯ VI: УКРАЇНЬСЬКЕ БАРОКО ЯК НОВЕ СВІТОВІДЧУТТЯ ТА МИСТЕЦТВО

План:

1. Барокова культура. Утвердження загального барочного науково-літературного стилю в Україні.
2. Бароко в живописі та архітектурі.
3. Занепад бароко та зародження художніх принципів стилів рококо і класицизму в українській художній свідомості.

Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей Ренесансу. Діяльність митрополита Петра Могили.

Барокова культура: історичні умови, характерні риси, етапи розвитку, шляхи формування в Європі. Українське бароко, його національна специфіка. Ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні твори, козацькі літописи Самовидця, Г. Граб'янки, С. Величка. Віршована поезія. Розповсюдження народних дум, історичних пісень, творів і переказів. Епос і прозова новела, драма, козацькі літописи. Утвердження загального барочного науково-літературного стилю в Україні. Спроби систематичної обробки української історії. Еволюція образотворчого мистецтва. Бароко в живописі (М. Петрахович, І. Руткович), розвиток парсунного портрету і гравюри. Особливості та пам'ятки барокової архітектури. Відновлення архітектурних пам'яток з бароковими доповненнями. Культурологічна і просвітницька діяльність Івана Мазепи.

Заміна бароко новими художніми стилями: зародження художніх принципів стилів рококо і класицизму в українській художній свідомості. Специфіка українського рококо та класицизму на тлі європейських культур, їх провідні естетичні складники та засоби відображення світу й людини в різних жанрових модифікаціях і художніх формах.

Поява творів світського характеру в літературі та театральному репертуарі. Палацова архітектура. Розвиток освіти. Києво-Могилянська академія як вищий навчальний заклад, центр науки і культури. Створення колегій. Григорій Сковорода – просвітитель, філософ і поет. Архітектура й образотворче мистецтво (І. Григорович-Барський, Б. Меретин та ін.). Садово-паркове та ужитково-декоративне мистецтво. Вплив української культури на розвиток культурних процесів у Росії (С. Полоцький, С. Яворський, Ф. Прокопович).

ЛЕКЦІЯ VII: ДУХОВНІ ПОШУКИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В XIX СТОЛІТТІ

План:

1. Національно-культурне відродження на українських землях: генеза та періодизація.
2. Формування та характерні риси розвитку української класичної літератури.
3. Розвиток освіти та науки, піднесення професійного мистецтва.

Національно-культурне відродження в Україні: генеза та періодизація. Дворянський (1780-1840 рр.) та народницький (1840-1880 рр.) періоди Відродження. Зростання інтересу до національної історії. Історична свідомість української еліти. Виділення етнографії, фольклористики та мовознавства із загального масиву історичних знань. Ідея „народності” як чинник українського національного Відродження. Просвітительські ідеї в культурі України. “Історія русів”. Поширення освіти, відкриття шкіл, народних училищ. Розвиток науки та філософської думки. Зв'язок народного та професійного мистецтва. Формування української класичної літератури. Творчість І. Котляревського, Т. Шевченка. Роль Харківського та Київського університетів. Кирило-Мефодіївське товариство. Діяльність М. Костомарова та П. Куліша. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики. Декоративно-прикладне та ужиткове мистецтво. Харківська школа портрету. Академія мистецтв у Харкові.

Вплив складних політичних умов у другій половині XIX ст. на розвиток української культури: заборона українського книгодрукування, переслідування української інтелігенції тощо. Характерні риси розвитку української літератури у другій половині XIX ст. Становлення та піднесення реалізму в українській літературі, її селянсько-етнографічна орієнтованість. Гостросоціальна проза М. Вовчка, І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, І. Карпенка-Карого. Оновлення української літератури в контексті загальноєвропейського художнього поступу. Л. Українка, М. Коцюбинський, В. Винниченко.

Образотворче мистецтво. Поширення принципу реалізму та народності. Пересувні художні виставки. Побутовий жанр, пейзаж, портретний живопис. Масштабність архітектурних забудов, застосування нових технологій і матеріалів, еклектика. Створення першої національної опери. Українська музична фольклористика. Українська вокальна музика. Видатні митці епохи. Започаткування професійного театру. Побутові провінційні театри України. Театральне життя в західноукраїнських землях.

ЛЕКЦІЯ VIII: УКРАЇНЬКА КУЛЬТУРА В ПЕРСПЕКТИВІ СВІТОВИХ ПРОЦЕСІВ, ЗРУШЕНЬ, НОВИХ ЯВИЩ І ТЕНДЕНЦІЙ НА РУБЕЖІ XIX- XX СТ.

План:

1. Модерністичний період українського відродження (1890-1914 рр.).
2. Розвиток української етнографії та історії та культурно-просвітницька робота серед населення.
3. Особливості розвитку літератури та театру.

Соціально-економічні та суспільно-політичні умови формування української культури кінця XIX – початку XX ст. Розвиток національної самосвідомості як фактор розвитку української культури. Модерністичний період українського відродження (1890-1914 рр.). Теорія українства М. Шаповалова. Українське культуротворення. Створення україномовних підручників. „Українська граматика” Є. Тимченка. „Українська абетка” Г. Нарбута. Відкриття українських кафедр в університетах. Створення мережі „Просвіт”. „Українських клубів”, їх культурно-просвітницька робота серед населення.

Розвиток української етнографії та історії. Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка. „Історія запорозьких козаків” Д. Яворницького. „Історія українського народу” О. Єфименко. „Історія України-Руси” М. Грушевського. „Етнографічний збірник”. Матеріали українсько-руської етнології. „Галицько-руські народні пісні з мелодіями” (1902 р.), „Мелодії українських народних дум” (1910 р., 1913 р.).

Обробки народних пісень. Відтворення особливостей народного світогляду, канонів народного мелосу та фольклорної символіки в літературі. „Тіні забутих предків” М. Коцюбинського.

Національна самобутність у художній творчості. Загальна характеристика українського образотворчого мистецтва та архітектури, стилі міського та промислового будівництва. Український модерн. Творчість братів Кричевських. Стильові та жанрові особливості українського живопису. Творчість митців народницького реалізму М. Пимоненка, С. Світлославського, М. Івасюка, С. Васильківського, М. Самокиша, І. Їжакевича, І. Труша. Творчість митців, орієнтованих на новітні європейські напрями (О. Мурашко, М. Бурачек та ін.). Г. Нарбут та його учні. Творчість українських митців – зачинателів нових течій у світовому мистецтві (О. Архипенко, К. Малевич, О. Богомазов, В. Пальмов, М. Бойчук).

Особливості розвитку літератури (І. Франко, П. Грабовський, М. Коцюбинський). Український неоромантизм (М. Вороний, Леся Українка); своєрідність українського експресіонізму (В. Стефаник). Український авангард 1900–1910 рр. Групи “Молода Муза” (Б. Лепкий, П. Карманський та ін.), “Українська хата” (М. Вороний, Г. Чупринка та ін.). Футуризм у малярстві та поезії (В. Єрмолов, М. Семенко та ін.).

Національне відродження театру. Театр на західноукраїнських землях. Українська культура як культура світового рівня. С. Крушельницька, О. Кошиць, Українська республіканська капела.

ЛЕКЦІЯ IX: УКРАЇНЬСКА КУЛЬТУРА У XX – НА ПОЧ. XXI СТ.

План:

1. Національно-культурне піднесення 20-х рр. XX ст. та втрата національно-культурної незалежності у 30-ті рр. XX ст. «Розстріляне Відродження».
2. Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час війни та у повоєнний період. Дисиденство у боротьбі за національно-культурне відродження України.

3. Культурні процеси в Україні після 1991 р. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами.

Культурні перетворення радянської влади (1919-1920 рр.). Культура і духовне життя в роки НЕПу. Національно-культурне піднесення 20-х рр. ХХ ст. в Україні як передумова розбудови освіти і науки. Створення Української Академії наук, наукові досягнення В. Вернадського, Д. Багалія, М. Кашенка, О. Фоміна та ін. М. Грушевський, його громадська і наукова діяльність.

Література й театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Основні літературні течії та їх представники. Український символізм (П. Тичина, Є. Плужник). „Біла студія”. Революційні романтики (Д. Загул, В. Кобилянський). Футуристи (О. Слісаренко, М. Семенко, В. Коряк, В. Поліщук). Парафутуристи. Неокласики (М. Зеров, М. Драй-Хмара, М. Рильський, П. Пилипович, Р. Бургардт). Західноукраїнські митці слова (Б.-І. Антонич, О. Ольжич, С. Гординський, Н. Холодна, О. Туринський). Реалістично-образне осмислення нової дійсності (А. Головка, П. Панч, І. Ле, Ю. Яновський). „Експериментальна” проза М. Йогансена, Г. Шкурупія, Д. Бузька. „Масовім” і М. Хвильовий.

Український мистецький авангард та його доля. Кубофутуризм (О. Богомазов, О. Екстерн, К. Малевич, Г. Собачко-Шостак, М. Лисицький, Д. Бурлюк, В. Меллер, А. Петрицький). Кубізм, конструктивізм, супрематизм (О. Хвостенко-Хвостов, В. Єрмилов). Сценографія. Портретна галерея А. Петрицького. Школа „бойчукістів”. Скульптор кубофутурист О. Архипенко. Втрата національно-культурної незалежності у 30-ті рр. ХХ ст. „Розстріляне Відродження”.

Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час війни. Створення нових вищих навчальних закладів і розширення мережі науково-дослідних установ у повоєнні часи. Розвиток науки і техніки.

Поява нових творів літератури і драматургії (А. Малишко, О. Гончар, М. Бажан, Остап Вишня та ін.). Творчість композиторів Г. Майбороди, С. Людкевича та ін. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів. “Шістдесятники” у боротьбі за національно-культурне відродження України. Посилення ідеологічного тиску та репресій, “чистка” редакцій газет, журналів, видавництв.

Розвиток кіно і театрального мистецтва (С. Параджанов, К. Муратова, Л. Биков, Н. Ужвій, Д. Гнатюк, Є. Мірошниченко та ін.). Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.).

Втрата національної своєрідності в архітектурі містобудування (масові житлові забудови). Традиції українського народного живопису у творах Т. Яблонської та В. Зарецького. Розвиток ужитково-декоративного мистецтва (вироби народних майстрів).

Культурні процеси в Україні після 1991 р. Основи законодавства про культуру, мови, освіти. Культурно-мистецькі товариства. Розширення сфер діяльності творчих спілок, мистецьких груп. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Стародавня та середньовічна історія української культури												
Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти культури	6	3				2						
Тема 2. Культура і суспільство	6					2						
Тема 3. Стародавня культура східних слов'ян дохристиянської доби	6	3				2						
Тема 4. Давнє населення України та його вплив на формування української культури	6		2			2						
Тема 5. Культурний розвиток Русі-України в княжу добу	7	3				2						
Тема 6. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	7		2			2						
Тема 7. Культура України в XIV – I пол. XVII ст.	7	3				2						
Тема 8. Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	7		2			2						
Тема 9. Козацтво як явище історії та культури	6	2				2						
Тема 10. Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	6					2						
Разом за змістовим модулем 1	40	14	6			20						
Змістовий модуль 2. Історія української культури в нову та новітню добу												
Тема 11 Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво	8	4				3						
Тема 12. Культура	7		2			3						

України в другій половині XVII-XVIII ст.												
Тема 13. Духовні пошуки XIX ст. Українська культура в загальноєвропейській перспективі	7	4				4						
Тема 14. Розвиток науки та освіти в Україні в XIX-XX ст.	6		2			3						
Тема 15. Українська культура в перспективі світових процесів, зрушень, нових явищ і тенденцій на рубежі XIX-XX ст.	8	4				3						
Тема 16. Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	8		2			3						
Тема 17. Українська культура у XX – на поч. XXI ст.	8	4				3						
Тема 18. Українська XX – поч. XXI ст.	8		3			3						
Разом за змістовим модулем 2	50	16	9			25						
Усього годин	90	30	15			45						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Давнє населення України та його вплив на формування української культури	2
2	Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	2
3	Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	2
4	Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.	2
5	Розвиток науки та освіти в Україні в XIX-XX ст.	2
6	Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	2
7	Українська культура XX – поч. XXI ст.	3
Всього		15

6. Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Теоретичні аспекти культури	2
2	Культура і суспільство	2
3	Стародавня культура східних слов'ян дохристиянської доби	2
4	Давнє населення України та його вплив на формування української культури	2
5	Культурний розвиток Русі-України в княжу добу	2
6	Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	2
7	Культура України в XIV –I пол. XVII ст.	2
8	Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	2
9	Козацтво як явище історії та культури	2
10	Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	2
11	Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво	3
12	Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.	3
13	Духовні пошуки XIX ст. Українська культура в загальноєвропейській перспективі	4
14	Розвиток науки та освіти в Україні в XIX ст.	3
15	Українська культура в перспективі світових процесів, зрушень, нових явищ і тенденцій на рубежі XIX-XX ст.	3
16	Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на рубежі XIX-XX ст.	3
17	Українська культура у XX – на поч. XXI ст.	3
18	Українська культура другої половини XX – поч. XXI ст.	3
	Разом	45

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Приклад тестових завдань для підсумкового контролю

1. Дайте правильне визначення терміну „культура”:

Культура – це ...

- а) творча діяльність людей та взаємовідносини, що склалися в процесі розподілу культурних надбань;
- б) сукупність матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством в процесі історії;
- в) відображення творчих сил і здібностей людей, виражених у темах і формах організації їх життя та діяльності;
- г) творча діяльність людей, сукупність створених ними матеріальних і духовних цінностей, взаємовідносини, що склалися в процесі розподілу культурних надбань.

2. Особливостями первісної культури є:

- а) гетерогенність, тотемізм, табу;
- б) гомеостатичність, гетерогенність, гомогенність;
- в) гомогенність, синкретичний характер, табу.

3. Звіриний стиль був поширений у мистецтві:

- а) слов'ян; б) скіфів; в) гунів; г) готів; д) аварів.

4. Києво-Могилянська колегія була відкрита в:

- а) 1460р.; б) 1574р.; в) 1619 р.; г) 1632 р.;

5. Позначте означення, що розкриває значення терміна «козацьке бароко»:

- а) мистецький стиль, який панував у Європі від початку XVII – до кінця XVIII ст.
б) визначальний напрям розвитку образотворчого мистецтва й літератури в Європі від початку XVII – до кінця XVIII ст.
в) основний напрям розвитку архітектури в Україні від початку XVII – до кінця XVIII ст.
г) визначальний європейський напрям розвитку мистецтва, що панував в Україні від початку XVII – до кінця XVIII ст. і поєднував риси творчих досягнень козацької доби
д) визначальний напрям розвитку літератури, що панував в Україні від початку XVII – до кінця XVIII ст. й демонстрував особливості творчих досягнень козацької доби

6. Позначте логічний ланцюжок, що об'єднує діячів української музичної культури:

1. Г. Сковорода, І. Полетика, В. Капніст;
2. І. Григорович-Барський, Д. Левицький, С. Ковнір;
3. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель;
4. Д. Самойлович, В. Боровиковський, І. Равич;
5. Г. Полетика, С. Ковнір, Д. Самойлович.

7. Славнозвісний театр «Березіль» у 1922 р. було засновано:

1. Г. Юрою;
2. Л. Курбасем;
3. М. Хвильовим;
4. А. Кримським.

8. Утвердження мистецтва з необмеженою свободою, втеча від дійсності, погляд на світ крізь призму фантазій і вигадок – така основна суть мистецького напрямку _____.

9. Художній метод, що передбачає правдиве відображення реальної дійсності, правдивість відтворення не лише деталей, а й типових характерів у типових обставинах називається _____.

10. Позначте прізвища діячів українського образотворчого мистецтва др. пол. XIX ст.:

- а) М. Гамалія;
б) М. Бекетов;
в) А. Куїнджі;
г) М. Мурашко

11. Позначте факти, що стосуються життєпису М. Лисенка:

- а) студент природничого факультету Харківського університету;
б) випускник Болонської музичної школи;
в) ініціатор відкриття першої в Україні національної музично-драматичної школи;
г) автор музики до вірша П.Чубинського «Ще не вмерла Україна».

12. Позначте назви українських міст, де впродовж 1920-х років діяли або створювалися кінофабрики чи студії:

- а) Харків;
б) Київ;
в) Одеса;
г) Миколаїв.

13. Установіть відповідності між назвами форм первісних релігійних вірувань та їх визначеннями:

а) анімізм;	1 віра в існування надприродних сил і богів;
б) тотемізм;	2 поклоніння предметам неживої природи, котрі начебто наділені надприродною силою;
в) фетишизм;	3 віра в існування душі і духів;
г) магія	4 обряди, система дій, покликані надприродним шляхом вплинути на зовнішнє середовище;
	5 поклоніння певному виду тварин чи рослин, які вважаються охоронцями роду.

14. Приведіть у відповідність літературні напрями, жанри на Русі та їх сутність.

1. Перекладна література	а. Записи подій, ведені ченцями;
2. Оригінальна література	б. Матеріали про мандри українців;
3. Паломницька література	в. Власна література, що сформувалась і розвивалась на місцевому національному ґрунті;
4. Апокрифи	г. Жанр перекладної літератури подій світової історії;
5. Житійна література	д. Література пов'язана з вивченням природи;
6. Патерик	е. Розповіді про духовних, світських осіб, канонізованих християнською церквою;
7. Природничо-наукова література	ж. Неканонізовані перекази на біблійні теми;
8. Історична література	з. Оповідання про подвиги пустельників певної території, общини;
9. Літописання	и. Твори, оригінали яких надійшли у Русь з країн Заходу чи Сходу.

15. Встановіть відповідність між терміном та його визначенням:

а) відродження	1. релігійна книга, де стисло викладено догмати християнської віри в запитаннях і відповідях
б) бароко	2. архітектурний стиль XII-XVI ст., для якого характерні легкість та просторовість, використання стрілчатих арок, галерей, шпилів, вітражів
в) гравюра	3. мистецький стиль кн. ХУІ-ХУІІІ ст., світобачення якого базується на трагічній суперечності людини і світу
г) готика	4. мистецтво засноване на гуманізмі, поверненні до ідеалів античності
д) катехізис	5. вид графіки, в якому зображення є друкованим відтиском малюнка, нанесеного на дошку з дерева, каменю, метала

16. Встановіть відповідності між назвами козацьких літописів та характеристиками їх змісту:

1 «Літопис Самовидця»	А твір складався із двох частин: опису подій з 1648 по 1660 рр. та з 1660 по 1700 рр.; рукопис супроводжувався десятками портретів гетьманів, добірками рукописів та поетичних текстів, оповідань тощо;
2 «Літопис Григорія Грабянки»	Б твір оповідає про події історії України від найдавніших часів до 1709 р.; рукопис основну увагу приділяє перебігові національно-визвольної війни; написаний на основі великої кількості документів та історичних

З «Літопис Самійла Величка»

праць;

В твір описує події з 1648 по 1702 рр.; автори переписів довели виклад подій до 1734 р.; авторство приписують Роману Ракушці-Романовському;

Г твір вважається першим українським підручником з історії; витримав близько 30 видань; охоплює події від найдавніших часів до початку останньої чверті XVII ст.; обґрунтовує проросійські позиції.

17. Розташуйте події, що стосуються історії Києво-Могилянської академії, у хронологічній послідовності:

1. надання Києво-Могилянській колегії статусу академії;
2. заснування київської братської школи;
3. заснування Київської колегії;
4. заснування Київської Лаврської школи

18. Розташуйте основні мистецькі терміни, що були характерними віхами у розвитку української культури кінця XVIII – початку XX ст., у хронологічній послідовності:

1. модернізм;
2. класицизм;
3. реалізм;
4. романтизм.

19. Розташуйте літературні твори, звідки взяті уривки, у хронологічній послідовності:

- а) «У той же час прислав папа послів достойних, що принесли Данилові вінець, і скіпетр, і корону, які означають королівський сан»;
- б) «Ігор сей, славен князь..., ратного духу виповнився та й повів полки свої хоробрі на землю Половецьку за землю Руську»;
- в) «а коли добре щось умієте – того не забувайте, а чого не вмієте – то того учітесь, так само, як отець мій. Удома сидючи, він зумів знати п'ять мов»;

20. Позначте основні риси української культури середини XIV-XVI ст.:

- а) відходження від візантійських зразків та канонів;
- б) домінування впливів католицької церкви;
- в) привнесення ідей гуманізму;
- г) впровадження нових форм самовираження та нових мистецьких стилів;
- д) відходження від традицій Київської Русі та Галицько-Волинської держави;
- е) посилення уваги до людини та її духовного світу.

Розгорнуті контрольні запитання

1. Предмет, мета, завдання курсу «Історія української культури»
2. Сутність поняття культури, її види. Періодизація розвитку української культури
3. Мистецтво та його види
4. Архітектура та скульптура як вид мистецтва. Архітектурний стиль
5. Живопис, графіка, гравюра як мистецтво
6. Музичне мистецтво
7. Література як мистецтво слова
8. Театр як синтез мистецтв
9. Особливості первісної культури. Найдавніші поселення на території України та їхні культурні надбання
10. Кімерійсько-скіфо-сарматська доба на території України
11. Антична культурна спадщина на території України

12. Книжна справа на Русі. Розвиток літератури: перекладна та оригінальна
13. Архітектура княжої доби
14. Зародження і розвиток освіти, наукових знань та правового кодексу на Русі
15. Розвиток образотворчого мистецтва Русі: іконопису, фрески, мозаїки, книжкової мініатюри
16. Утвердження Ренесансу в українському мистецтві
17. Архітектура, скульптура та живопис у XIV-перш. пол. XVII ст.
18. Витоки українського національного театру, шкільна драма, інтермедії
19. Козацька символіка
20. Побутова культура та військове мистецтво козаків
21. Козацькі літописи
22. Українські народні думи, балади та пісні про визвольну боротьбу.
23. Феномен українського (козацького) бароко
24. Розвиток музичного мистецтва у епоху бароко
25. Зародження та розвиток друкарської справи
26. Архітектура та скульптура епохи бароко
27. Живопис епохи бароко.
28. Розвиток освіти та науки у XIV-XVIII ст.
29. Шляхи та тенденції розвитку української культури на зламі XIX–XX ст.
30. Розвиток освіти у XIX ст.
31. Мистецькі напрями у XIX ст.
32. Розвиток архітектури та скульптури у XIX ст.
33. Український живопис XIX ст.
34. Розвиток музичного мистецтва у XIX ст.
35. Формування українського національного театру XIX ст.
36. Розвиток наукових знань у XIX-поч. XX ст.
37. Модерн як напрям у мистецтві
38. Модерний український живопис
39. Модерна українська музика
40. Модерний український театр
41. «Національне відродження» 20-х років XX ст. Політика українізації
42. «Розстріляне відродження» 30-х років XX ст.
43. Зародження українського кіномистецтва. «Українське поетичне кіно»
44. Особливості розвитку культури у період війни
45. Особливості розвитку культури в радянській Україні
46. Дисидентський рух в Україні. Шістдесятники та їх внесок у розвиток культури
47. Негативні тенденції в культурі, освіті, науці періоду «застою»
48. Сучасний стан культури в Україні

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР «Бакалавр» Напрямок підготовки <u>всі</u>	Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук 2019–2020 н.р.	Екзаменаційний білет № 1 з дисципліни історія української культури	Затверджую Завідувач кафедри _____ Білан С.О. _____ 2019 р.
Екзаменаційні питання			
1. Сутність поняття культури, її види. Періодизація розвитку української культури.			
2. «Розстріляне відродження» 30-х років XX ст.			

Завдання 1 Культура - це ...	
1	творча діяльність людей та взаємовідносини, що склалися в процесі розподілу культурних надбань
2	сукупність матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством в процесі історії
3	відображення творчих сил і здібностей людей, виражених у темах і формах організації їх життя та діяльності
4	творча діяльність людей, сукупність створених ними матеріальних і духовних цінностей, взаємовідносини, що склалися в процесі розподілу культурних надбань

Завдання 3 Робітничі факультети було відкрито:	
1	у 1918 р.
2	у 1919 р.
3	у 1920 р.
4	у 1921 р.

Завдання 5 Вставте пропущене поняття. Утвердження мистецтва з необмеженою свободою, втеча від дійсності, погляд на світ крізь призму фантазій і вигадок - така основна суть мистецького напрямку (у бланку відповідей подати одним словом)	

Завдання 7 Міста, де в першій половині XVIII ст. були засновані навчальні заклади-колегіуми:	
1	Чернігів
2	Харків
3	Черкаси
4	Глухів

Завдання 8 Встановіть відповідність. Представниками якого напрямку були:	
а) В.Сосюра, В.Чумак, В.Елланський	1) неокласицизму
б) М.Зеров, П.Филипович, М.Рильський	2) романтизму
в) Я.Савченко, В.Кобилянський, Д.Загул	3) символізму

--	--

Завдання 2 Звіриний стиль був поширений у мистецтві:	
1	скіфів
2	слов'ян
3	гунів
4	аварів

Завдання 4 Верховна Рада України схвалила «Основи законодавства про культуру»:	
1	наприкінці 1991 р.
2	на початку 1992 р.
3	у середині 1993 р.
4	наприкінці 1993 р.

Завдання 6 До відомих оперних співаків належать:	
1	Є.Мірошніченко
2	П.Вірський
3	П.Майборода
4	А.Мокренко

Завдання 9 Розставте події з історії культури Київської Русі у хронологічній послідовності:	
1	будівництво Софії Київської
2	написання «Слова о полку Ігоревім»
3	створення «Ізборника Святослава»
4	спорудження Десятинної церкви

Завдання 10 Розташуйте події, що стосуються історії Києво-Могилянської академії, у хронологічній послідовності:	
1	надання Києво-Могилянській колегії статусу академії
2	заснування київської братської школи
3	заснування Київської колегії
4	заснування Київської Лаврської школи

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських занять, письмовий контроль у формі тестування та розгорнутих відповідей, організація самостійної роботи студентів під керівництвом викладача, керівництво та контроль за виконанням творчих індивідуальних завдань, заохочення студентів до дискусій із проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані семінарських занять.

9. Форми контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності

пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Модульний контроль (МК) проводиться відповідно до графіка навчального процесу. Оцінка модульного контролю виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Контрольні заходи модульного контролю проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, усні колоквіуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль. Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату поточної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни передбачена така форма звітності, як іспит, що проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з «Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України».

У НУБіП України використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки. Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів.

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який систематично працював

протягом семестру, показав під час іспиту різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну та знайомий з додатковою літературою, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, виявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав стійкий характер знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення і поповнення у ході подальшого навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, справляється з виконання завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для їх подолання під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 25.09.2019 р. протокол № 2 з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **Рдис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **Рнр** (до 70 балів): **Рдис = Рнр + Рат**

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ
Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та методи
поточного контролю успішності
навчальної роботи студентів
(форма підсумкового контролю – екзамен)

№ змістового модуля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		міні-мальна	максимальна	методи контролю	тиждень семестру
Змістовий модуль 1. Стародавня та середньовічна історія української культури					
1.1	Лекційний курс (5 тем лекцій)	5	10	поточне обговорення питань теми	
1.2	Тема 1. Культура і суспільство	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	1/2
1.3	Тема 2. Давнє населення України та його вплив на формування української культури	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	3/4
1.4	Тема 3. Особливості світорозуміння людини часів Київської Русі	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	4/5
1.5	Тема 4. Художньо-історичний мистецький світ XIV – I пол. XVII ст.	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	6/7
1.6	Тема 5. Запорозька Січ як культурно-історичний феномен	7	10	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	7/8
		20	40	МКР	
	Всього	60	100		
Змістовий модуль 2. Історія української культури в нову та новітню добу					
2	Лекційний курс (4 теми лекцій)	4	8	поточне обговорення питань теми	
2.1	Тема 6. Культура України в другій половині XVII-XVIII ст.	10	14	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	9/10
2.2	Тема 7. Розвиток науки та освіти в Україні в XIX-XX ст.	8	12	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	10/11
2.3	Тема 8. Розвиток національної культурної традиції та формування нової естетичної свідомості у художній творчості на	10	14	виступи з доповідями, доповнення, обговорення,	12/13

	рубежі XIX-XX ст.				
2.4	Тема 9. Українська культура XX – поч. XXI ст.	8	12	виступи з доповідями, доповнення, обговорення, МКР	14/15
	Всього	20	40		
		60	100		
	Разом за модулем	42	70		
	Екзамен	18	30		
	Загальна кількість балів	60	100		

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Історія української культури»
включає:

- конспект лекцій на паперовому та електронному носіях;
- навчально-методичний посібник з рекомендаціями для організації усіх видів роботи;
- модульно-контролюючі завдання для самоперевірки;
- матеріали для демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (відеофільми та відеофрагменти).

11. Рекомендована література

Основна

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2004. – 344 с.
2. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави. – Львів, 1999.
3. Антонович Д. Триста років українського театру (1617-1917). – Львів, 1997.
4. Анучина Л.В., Гребенюк Н.Є., Лисенко О.А. Українська та зарубіжна культура. – Х.: Одиссей, 2006. – 375 с.
5. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В. Походження слов'ян. – К.: Наук. думка, 1991. – 144 с.
6. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. – К., 2002. – 403 с.
7. Баран В.Д., Баран Я.В. Історичні витоки українського народу. – К.: Генеза, 2005. – 208 с.
8. Білик Б.І. Етнополітична історія України (860-1900 рр.). – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 245 с.
9. Білецький П. У контексті світового авангарду // Всесвіт. — 1990. — № 7.
10. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. – К.: Знання, 2009. – 413 с.
11. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. – Київ: МАУП, 2002. – 256 с.
12. Відейко М. Трипільська цивілізація. – К.: Академперіодика, 2003. – 184 с.

13. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навч. посіб. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. – 130 с.
14. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура. – Рівне: Волинські обереги, 2001. – 168 с.
15. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Ришко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К.: Літера, 2000. – 464 с.
16. Історія культури України: Навч. посіб. / В.А. Бокань та ін. – 2-ге вид., доп. – К.: МАУП. – 2001. – 256 с.
17. Історія культури: короткий довідник / Є.П. Поліщук. – К.: Український Цент духовної культури, 2000. – 196 с.
18. Історія світової культури / Левчук Л.Т. та ін. – К.: Либідь, 1999. – 367 с.
19. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
20. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – 4-те видання. – К.: Либідь, 2002. – 656 с.
21. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик та ін. – К.: Вища шк., 2000. – 607 с.
22. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.–1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.
23. Історія української художньої культури. – Харків, 1999.
24. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К.: Україна, 2000. – 184 с.
25. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Ч. 3. – Львів: Світ, 2005. – 268 с.
26. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.І. Тюрменко, С.Б. Буравченкова, П.А. Рудик та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 368с.
27. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навчальний посібник / За ред. М.М. Заковича . – К.: Знання, 2007. – 567 с.
28. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч.посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
29. Лобас В.Х., Легенький Ю.Г. Українська і зарубіжна культура. – К., 1997. – 270 с.
30. Малюнок Є. Нариси з історії нашої культури. – К.: Либідь, 1992. – 264 с.
31. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: ІСБН, 1992. – 847 с.
32. Нариси української популярної культури / За ред. О. Гриценка. – К.: УЦКД, 1998. – 760 с.
33. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.М. Семашко та ін.; За ред. М.М. Заковича. – К.: Знання, 2007. – 622 с.
34. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / О.Л. Шевнюк. – К.: Знання-Прес, 2002. – 277 с.
35. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб./ Дещинський Л.Є., Денисов Я.Я., Скалецький М.П. та ін. – Львів: Бескид Біт, 2005. – 304 с.

Допоміжна

36. Афанасьєв В.А. Українське радянське мистецтво 1960–1980 років. — К., 1984.
37. Білецький П. Український портретний живопис XVII–XVIII століття. — К., 1969.
38. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. — К.: Наук. думка, 1991.
39. Говдя П. Українське мистецтво другої половини XIX — початку XX ст. — К., 1964.
40. Горський В.С. Нариси з історії філософської культури Київської Русі. — К., 1993.
41. Дворнік Ф. Слов'яни в європейській історії та цивілізації. — К., 2000.
42. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? // Вітчизна. — 1990. — № 5–8.
43. Дзюба О.М., Павленко Г.І. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X — середина XVII ст.): посібник-довідник. — К., 1998.
44. Дяченко Ю.П. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. — К., 1992. — 521 с.
45. Єфремов С.О. Історія українського письменства. — К., 1995.
46. Жолтовський П. Монументальний живопис на Україні XVII–XVIII ст. — К., 1988.
47. Жолтовський П. Художнє життя на Україні в XVI–XVIII ст. — К., 1988.
48. Жулинський М. Із забуття — в безсмертя. — К., 1990.
49. Завадська В., Музиченко Я., Таланчук О., Шалак О. 100 найвідоміших образів української міфології. — К., 2002. — 448 с.
50. Заєць І.І. Витоки духовної культури українського народу. — Вінниця: Континент-Прим, 2006.
51. Запаско Я. Мистецтво книги в Україні в XVI–XVII ст. — К., 1983.
52. Зарубіжні українці. Етнографічний довідник. — К.: Україна. — 1991. — 256 с.
53. Заставний Ф. Українська зарубіжна діаспора // Дзвін. — 1991. — № 8.
54. Західноєвропейський театр у динаміці культуротворчого процесу межі XIX–XX століть: Монографія. — К., 2008. — 295 с.
55. Злотоверхий І.Д. Становлення української радянської культури (1917–1920 рр.). — К., 1961.
56. Іванова Л.Г., Іванченко Р.П. Громадівський рух 60-х рр. XIX ст. в Україні: проблеми, ідеологія. — К.: МІЛП, 1999. — 128 с.
57. Іларіон, Митрополит (Огієнко). Українська церква: В 2 т. — К., 1993.
58. Ісаєвич Я.Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні. — Львів, 1983.
59. Ісаєвич Я. Україна давня і нова: народ, релігія, культура. — Львів: Свобода, 1996. — 336 с.
60. Ісаєвич Я.Д., Братства та їх роль у розвитку української культури XVI – XVIII ст. — К.: Наук. думка, 1996. — 251 с.
61. Нічик В.М., Литвинов В.Д., Стратій Я.М. Гуманістичні і реформаційні ідеї на Україні (XVI – поч. XVII ст.). — К.: Наук. думка, 1990. — 382 с.
62. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. — К.: Наукова думка, 1991. — 338с.
63. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X – поч. XX ст.):

Нариси. – К.: Рад. шк., 1991. – 334 с.

- 64. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі. – К., 2000.
- 65. Сапіга В.К. Українські народні свята та звичаї. – К.: Знання України, 1993. – 112 с.
- 66. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. – К.: Наукова думка, 1991. – 256 с.

13. Інформаційні ресурси

- 1. www.litopys.org.ua
- 2. www.history.org.ua
- 3. www.nbuv.gov.ua
- 4. www.nplu.org.ua
- 5. www.iananu.kiev.ua